

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Boșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”, „Miercurea”, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlăgheana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul V.

Sibiu, 7 Februarie 1903.

Nr. 6.

Acționarii și adunările generale.

Una dintre cele mai serioase scăderi ale organismului institutelor financiare din țeară și anume nu numai la băncile noastre, ci de o potrivă și la institutele de bani străine, — este faptul experiat pretutindenea, că acționarii băncilor în realitate nu ocupă în cadrul institutelor lor rolul ce li-s'a destinat în teorie.

Liberala noastră lege comercială, când a scutit institutele de bani de controlul și preste tot de influința organelor publice, a făcut-o mai ales în presupunerea, că ceea-ce ar pute face statul în scopul asigurării mer-sului regulat al afacerilor instituțiilor fi-nanciare, se va pute face cu mai mult succes pe cale autonomă prin totalitatea cercurilor interesate, adecă prin adunarea generală. Și în teorie, fără îndoială așa și este.

Cu totul altfel s'au desvoltat însă lu-crurile în praxă, și adunările generale, in-vestite prin lege cu o serie de agende dintre cele mai importante, atât în privința con-ducerei supreme, cât și a controlului afacerilor institutului, în realitate au decădut la rolul unor simple formalități fără însemnătate.

Și că nu este bine așa, aceea credem că va fi ușor de înțeles. N'avem decât să aruncăm o privire asupra dispozițiilor legii, încât acelea privesc societățile comerciale, constatând cari sunt agendele ce față cu or-ganele conducătoare cad în exclusiva com-petență a adunării generale și care este ade-vărata însemnătate acestor agende, — și apoi fără îndoială va trebui să ajungem la con-clusiunea, că îndată ce adunarea generală nu-și împlinesce pe deplin și întru toate chiă-marea la un institut, atunci acesta de fapt este pus cu totul la discrețiunea acelu mic grup de oameni, căror pe o cale sau pe alta le-a succes a ajunge în direcțiunea sau com-itetul de supraveghiere, — fără ca cercu-

rile în adevăr interesate să aibă ori-ce garanții contra eventualelor abuzuri ale acelor.

Contrar este tot atât de adevărat, că acele institute de bani, la cari adunarea ge-nerală își prevede agendele cu toată serio-sitatea, au în acest fapt o puternică garanție contra deviărilor conducătorilor lor de pe calea ce o impun și reclamă interesele ade-vărate și generale ale celor ce susțin institutul.

Este clar prin urmare, că ori-ce institut și ori-care dintre acționarii lui, are să caute în propriul seu interes, ca adunarea ge-ne-rală să ajungă de fapt la importanța ce i-se cuvine, s'au cu alte cuvinte: interesele insti-tutelor și acționarilor pretind de o potrivă ca adunările generale să fie cât mai bine cercetate.

Scim foarte bine, că este mai ușor a da un asemenea sfat, decât a-l urma, pentru-că în nenumărate casuri participarea la adunare ar fi împreună prestă pierderea de timp încă și cu jertfe materiale, cari prea des ar întrece chiar profitul acțiunilor, dividendele.

Dar în această privință băncile noastre se află într'o situațiune mai favorabilă, decât cele străine, și mai ales decât băncile mari, căci în urma curentului de descentralizare ce l'a luat organizarea noastră economică-financiară, la cele mai multe dintre băncile noastre marea majoritate a acțiunilor este plasată aproape de sediul institutelor, și ast-fel o mare parte a acționarilor ar pute par-ticipa la adunările generale fără multă greu-tate. Și va fi, fără îndoială, destul dacă și numai această mare majoritate va usa de drepturile sale, căci interesele ei sunt identice cu interesele totalității.

Recomândăm deci acționarilor dela băn-cile noastre cu toată căldura, ca să se pre-sinte în număr cât se poate mai mare la adunările generale ce acum se convoacă.

Procesul Băncii edile din Şopron.

Continuăm darea noastră de seamă asupra acestui senzațional proces.

Terminată procedura de probare, la 29 Ianuarie a. c. substitutul procurorului suprem din Raab Dr. E. Vizlendvay și-a ținut rechisitorul de o oară și jumătate, la finele căruia a acusat 1. pe șef-contabilul A. Prohaska pentru crima falimentului fraudulos și pentru complicitate la defraudările lui Wrchowsky; 2. pe casarul I. Wrchowsky pentru faliment fraudulos, apoi malversațiune comisă în 106 casuri și escrocherie comisă în 5 casuri; 3. pe corespondentul I. Braunschier pentru falsificare de documente private comisă în 2 casuri și pentru complicitate la 11 casuri de malversațiune; 4. pe vice-presidentul A. Friedrich, membrii din direcțiune F. Thiering, G. Zettl, M. Schneider, I. Mechle, Dr. I. Kania și I. Gebhardt, precum și pe membrii comitetului de supraveghiere I. Felkl, Al. Kretsina și I. Prückner pentru delictul falimentului culpos. La măsurarea pedepsei a cerut să se considere: 1. la Wrchowsky și Prohaska însemnata daună morală și materială cauzată, călcarea credinței în serviciu și cumularea crimelor; 2. la Braunschier ca împregiurare agravantă cumularea crimelor și ca împregiurare atenuantă exemplul rău, ce-l avea continuu înaintea sa; 3. la membrii direcțiunii sfera lor de activitate, conform căreia în deosebi vice-presidentului îi incumba datorința de a controla mersul afacerilor și prin urmare este responsabil în măsură potențată; acușaii Mechle și Kania trebuie aspru judecați, căci ambii au stat decenii de arëndul în direcțiunea băncii; mai departe este a se considera și aceea, că la Kania a lipsit total ori-ce nisuință de a restitui dauna, pe când Zettl a fost gata la aceasta; 4. la membrii comitetului de supraveghiere procurorul a cerut să se considere ca împregiurare atenuantă scurtțimea activității lor.

Curatorul masei concursuale Dr. A. Winkler a făcut declarațiunea, că densus nu pretinde pedepsirea acușailor și nu ridică pretensiuni de despăgubire, căci masa concursuală a încheiat cu membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere un concordat. Pertractarea dela 29 Ianuarie a. c. s'a terminat cu vorbirea de apărare a advocaților lui Prohaska, Wrchowsky și Braunschier.

La 30 Ianuarie a. c. s'au continuat vorbirile apărătorilor. Advocatul membrilor din direcțiune M. Schneider, F. Thiering, și I. Mechle, a arătat, că în sensul legii comerciale direcțiunea poate încredința agendele sale și la o a treia persoană, ceea-ce însemnează totodată și transmiterea responsabilității. Cere deci absolvirea clienților săi. Apărătorul vice-presidentului A. Friedrich relevează, că banca a fost insolventă deja la 1882, pe când clientul său a intrat în legăturile băncii numai la 1890; prin urmare clientul său nici nu poate fi pedepsit după legea penală. Ambii apărători au arătat pentru cazul condamnării clienților lor numeroase împregiurări atenuante.

Apărătorul acușatului G. Zettl s'a nisuit a dovedi, mai cu seamă, că în urma sistemului de contabilitate introdus la bancă, membrilor din direcțiune le-a fost imposibil a descoperi falsificările. Faptul, că banca falită a denegat a prezenta Băncii Auto-Ungare registrele sale o explică apărătorul cu concurența, ce a existat mai de mult între cele două institute. După falimentarea Băncii edile acușatul Zettl abdicând din postul de censor la Banca Austro-Ungară, aceasta l'a

reales din nou censor; de unde se poate vedea, că admonițiunile secretarului general Pranger către Zettl au fost numai de natură generală.

A urmat vorbirea apărătorului lui Dr. I. Kania. Apărătorul accentuiază, că clientul său a fost jurisconsultul și secretarul băncii, prin urmare n'a avut nimica a face cu registrele și socotelile băncii. Se mai provoacă și la meritele lui Kania, pe terenul afacerilor publice, pentru cari a primit chiar și o distincțiune prea înaltă și cere achitarea clientului său. Apărătorul fostului primar I. Gebhardt se provoacă la faptul că clientul său a fost numai membru al secțiunii juridice, în care calitate a avut să implinească strict agendele, ce i le prescriau statutele băncii, iar de agendele acestea nu s'a ținut și controlarea registrelor. Asemenea amintesc apărătorul, că clientul său a renunțat de repeți-ori la postul său de membru al direcțiunii, dar a fost totdeauna necesitat a și revoca demisiunea.

La 31 Ianuarie a. c. au mai vorbit alți doi apărători, după cari procurorul a reflectat la excepțiunile principiale ale apărătorilor. După replica acestora a rostit o vorbire de apărare mai lungă membrul din direcțiune I. Gebhardt.

Sentința în acest faimos proces criminal s'a publicat la 4 Februarie a. c.

Șef-contabilul Arthur Prohaska a fost condamnat pentru crima falimentului fraudulos la *patru ani temniță*; casarul Iulius Wrchowsky pentru crima falimentului fraudulos și defraudare comisă în 95 de casuri la *cinci ani temniță*. La ambii s'au considerat în pedeapsă câte un an închisoare preventivă. Corespondentul Iulius Braunschier a fost absolvat.

Vice-presidentul direcțiunii August Friedrich, apoi membrii direcțiunii Dr. Iosef Kania și Iosef Felkl au primit câte șase săptămâni închisoare. La A. Friedrich s'au considerat în pedeapsă 13 zile petrecute în arest preventiv. Mai departe au fost judecați Iosef Mechle la *patrusprezece zile* și F. Thiering la *o lună* închisoare. Iosef Gebhardt și Alex. Kretschy au scăpat cu câte 8 zile închisoare, iar Gustav Zettl a fost pedepsit cu o amendă de K 1000 și Ignatz Prickler cu o amendă de K 500. Afară de aceasta au fost judecați toți membrii direcțiunii la pierderea drepturilor cetățenești pe un an.

Asemenea sunt toți condamnații solidar obligați la purtarea speșelor de proces și la plățirea speșelor ce privesc pe fie-care din dênșii în particular.

Contra sentinței au înaintat recurs atât procurorul cât și acușaii și apărătorii lor.

Comerțul nostru de cereale în anul 1902.

În anul 1902 n'au lipsit condițiile necesare unei activități cu succes pentru un comerț mare de bucate. Totuși s'au ivit momente în decursul anului, cari au influențat nefavorabil asupra acestui important ram de comerț.

În lunile prime ale anului 1902 *grăul*, principalul nostru product agricol, în urma recoltei slabe din 1901, s'a desfăcut foarte cu anevoie, atât pe piețele din provincie cât și în capitală. Prin aceasta prețurile s'au urcat mereu în lunile prime ale anului. De altă parte grăul american a năpădit o mare parte a Austriei, iar grăul românesc piața Budapestei. Astfel situațiunea morilor din Budapesta a devenit tot mai

nefavorabilă și cu ea împreună și situațiunea comer-
ciului de bucate. Impregiurarea că morile austriace
au putut procura din alte țări grâu mult mai efin, a făcut
imposibilă ori-ce concurență cu acelea și din această
causă și prețul grâului nostru a suferit. Fâina din Austria
a inundat o parte a piețelor din nordul Ungariei, din
ținutul dincolo și chiar dincoace de Dunăre. Morile
budapestane și-au redus afacerile treptat din sēptē-
mână în sēptēmană și aceasta a fost cauza că ele au
măcinat din Ianuarie până în Maiu numai 2.230,000
măji metrice de grâu față de 3.020,000 măji metrice
în perioada corespunđătoare a anului precedent. Mână
în mână cu decadența morilor a mers și exportul de
grâu în Austria, care arată o scădere de 800,000 măji
metrice față de anul precedent. Situațiunea nefavo-
rabilă a comerciului de grâu se vede și din impre-
giurarea că din 1 Ianuarie până în 5 Iulie s'au trans-
portat la Budapesta numai 1.991.152 măji metrice față
de 3.307,386 măji metrice în același period al anului
1901. Grâul a promis de timpuriu o recolta abon-
dentă și aceasta a făcut ca morile să fie rezervate în
cumpărare.

Intr'aceea însă secerișul, respective treeratul a
intârziat cu 4—5 sēptēmani. Prin aceasta grâul ungar
nu a putut să apară destul de timpuriu pe piața lumii,
și astfel prețurile au scăzut. România a făcut oferte
de grâu mult mai ieftin și de o calitate briliantă, ase-
menea Rusia a început a exporta cantități uriașe,
ba chiar și din Sērbia s'a importat grâu pe lângă
toată recolta noastră abundantă.

Cât de slabă a fost desfacerea se dovedește —
și prin impregiurarea, că provisiunile din piața Buda-
pestei au fost la 31 Decembre 1902 numai de 39,000
măji metrice față de 372,000 măji metrice în anul pre-
cedent.

Prin restringerea ofertelor prețul grâului a crescut
succesiv și s'a ridicat cu aproape 3 coroane. Astfel agricul-
torii rezervăți în desfacerea grâului au făcut bune afaceri.

Nu e indoială, că slaba recoltă a cucuruzului,
cartofilor, păstăioaselor și poamelor au fost un îndemn
pentru agricultori să-și reserve grâul pentru timp mai
favorabil.

Totuși exportul de grâu în perioada dela 1 Iulie
până la finea lui Novembre a fost cu circa 900,000
măji metrice și al făinei cu 500,000 măji metrice mai
mare de cât în 1901. Iar părerea generală e că în
țeară sunt rezervate încă mari cantități de grâu, cari
se vor desface după-ce agricultorii se vor convinge,
că semănăturile au iernat bine și că sunt prospecte
de recolte multămitoare în anul în care am intrat.

Întocmai ca și la noi s'au desvoltat impregiurā-
rile și în alte țări. Cu toate că recolta grâului în 1902
a fost de circa 372 milioane quarteri, adecă cu vr'o 20
milioane quarteri superioară celei din 1901 și superioară
tuturor celor 6 ani ultimi, totuși nu s'au putut aduna
deposite mai considerabile de grâu nici într'o țeară,
cu deosebire din causă, că consumul a luat pretotindēni
proporții însemnate. Desfacerile mari ale Ame-
riciei, ale Rusiei și României au avut bună primire pe
piețele Europei vestice, unde prețul cărnii și al altor
articole de consum, cum și slaba recoltă a cartofilor
au făcut să se ridice consumul pânei.

Recolta uriașe de grâu a Argintinei, recolta
satisfăcătoare a Indiei, apoi iernarea în bune condiții
a semănăturilor în Europa vor fi factorii decizători
pentru formarea prețurilor în viitor pe piețele mari
de consum din Vest, cari vor influența inevitabil și
asupra prețurilor din țeara noastră.

(După „P. Lloyd“.

+

AFACERI FINANCIARE.

Conversiunea împrumutului român de 175 milioane lei. Evenimentul financiar cel mai important cu care s'a inaugurat anul nou în România este conversiunea împrumutului de 175 milioane lei în bonuri de tesaur, a căruia scadență apropiată apăsă asupra situațiunii financiare a țării.

Cu politica de economie din cei din urmă doi ani s'a obținut un excedent de peste 50 milioane și o urcare a valorilor de stat și de credit ale României de 8—15%. Astfel opiniunea lumii financiare din străinătate despre vitalitatea României s'a întărit foarte mult și încrederea capitaliștilor europeni a devenit nețermurită. Conversiunea împrumutului de 175 milioane în renta amortisabilă de 5% e deci consecința consolidării situațiunii economice a României.

Atât în România cât și în străinătate urcarea valorilor române a fost afară din cale. În câteva zile după detașarea cuponului Ianuarie, rentele și scrisurile fonciare au recăpătat valoarea cuponului plătit și sunt obiectul unor cereri animate de capitaliști.

În comparație cu cursurile anului trecut la această epocă, rentele române presintă o urcare de 8—10%, iar valorile funciare au avansat cu 10—15%. ·r.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 5 Februarie 1903.

Chestiunea care preocupă în prezent piețele fi-
nanciare internaționale este aceea, că oare băncile
engleză și germană vor reduce etalonul oficios, care
l'au susținut de mult timp neschimbat. Este semni-
ficativ, că odinioară London era cea mai efină piață
din lume, iar în prezent nu numai că nu poate con-
cura cu piețele mari continentale, ci din contră în
London este mai scump numărul decât pe toate
celelalte piețe. Fiindcă etalonul băncilor de emisiune
și în alte state este mai scump ca cel din piață, nu
este de mirat, dacă materialul cel mai bun ajunge
în portofelul băncilor private.

Pe piața internă de bani numai atâta influență a
exersat *ultimo Ianuarie*, că a împedecat pe câtva timp
scăderea mai departe a discountului privat; acest re-
sultat este a se atribui însă mai mult rezervei ce și-au
impus escompteurii, decât creșterii cererei. Cererea
a fost minimală și a fost satisfăcută în preponderanță
de către banca de emisiune, care cu toate acestea
arată numai o schimbare neînsemnată în situațiunea
publicată la 31 Ianuarie. Portfelul băncii austro-ungare
arată la 31 Ianuarie numai o creștere de 13·9 milioane
coroane, față de 67·4 milioane la ultimo Decembre și
metalul nobil a scăzut cu 2·8 milioane, cu toate acestea
circulațiunea de bilete a crescut cu 65·7 milioane
coroane. Această împrejurare își află explicarea în scă-
derea bonurilor în giro cu 48·1 milioane. Din raportul
secretarului general cetit în ședința din 4 crt reiese,
că referințele financiare universale nu reclamă o re-
ducere mai mare a etalonului oficios. Cambiile de
bancă de prima bonitate se escomptează în Viena cu
2¼%, cele de portfel dela 3% în sus.

Pe celelalte piețe externe încă n'a lăsat ultimo
Ianuarie urme mai evidente și nicăiri n'a provocat o
încordare mai însemnată a etalonului.

AGRICULTURĂ.

Situațiunea agricolă.

În România. Situațiunea agricolă continuă a fi bună, fiind că și în jumătatea a doua a lunii Ianuarie semănăturile au fost bine acoperite de zăpadă, astfel că gerul destul de mare nu le-a cauzat nici o stricăciune; din contră ele sub scutul zăpezii s'au împuterit și e speranță să poată lupta cu succes chiar și cu o eventuală schimbare mai nefavorabilă a timpului în Februarie.

În țările nordice ale Europei semănăturile par a fi suferit din cauza înghețului.

Concurs pentru scrieri agricole. Ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor din România ne trimite spre publicare următoarea: „Publicațiune. Se aduce la cunoștința generală, că urmând a se edita o serie de compendii pentru instruirea lucrătorilor agricoli angajați la ferme și pepiniere, Ministerul publică concurs pentru cele mai bune lucrări în ramurile agricole și anume: Agricultură; Crescerea, înmulțirea, îngrijirea vitelor și lăptăria; Crescerea vermilor de mătăsă și extragerea mătasei; Crescerea albinelor și extragerea mierei; Cultura viei; Fabricațiunea și conservarea vinului; Cultura arborilor roditori; Cultura zarzavaturilor și a florilor; Aritmetica agricolă, în condițiunile următoare:

1. Lucrările se vor întocmi urmând în liniamente generale programele analitice publicate în „Monitorul Oficial” Nr. 162 din 23 Octombrie 1902.

2. Lucrările trebuie făcute în termen cât se poate de popular potrivit cu priceperea absolvenților cursului primar.

3. Primirea lucrărilor manuscrise pentru acest concurs se închide la 1 Martie 1903.

Lucrările manuscrise vor trebui să fie prezentate Ministerului, Direcțiunea Agriculturii, în plic închis cu un motto pentru fiecare în parte.

Pe plic se va indica pentru ce ramură e prezentat manuscrisul în concurs. În plic separat cu același motto se va indica pe o coală de hârtie, numele, pronumele și adresa autorului.

Premiile ce acordă Ministerul pentru lucrările de mai sus sunt:

	I.	II.
Pentru agricultură	300	200 lei
„ crescerea, înmulțirea, îngrijirea vitelor și lăptăria	250	150 „
„ crescerea vermilor de mătăsă și extragerea mătasei	200	100 „
„ crescerea albinelor și extragerea mierei	200	100 „
„ cultura viei	250	150 „
„ fabricarea și conservarea vinului	250	150 „
„ cultura arborilor roditori	200	100 „
„ zarzavaturilor și a florilor	250	100 „
„ Aritmetica agricolă	250	100 „

Ministerul acordă pe lângă un premiu și un număr de două sute broșuri.

Lucrările premiate rămân proprietatea Ministerului. Sperăm că și agricultorii noștri din Ardeal și Ungaria vor participa la aceste lucrări de mare însemnătate pentru interesele economice ale tuturor Românilor.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Banca populară” societate pe acțiuni în Dej și-a publicat bilanțul pe al II-lea an de gestiune încheiat cu 31 Decembrie 1902, cu un profit net de K 4002·10. Bilanțul conține următoarele active: Cassa K 13,719·79. Escompt K 136,563·40. Imprumuturi ipot. K 2370—. Cont-curent K 3364—. Giro-Conto K 493·83. Mobiliar K 600—. Spese de fondare K 960— și în fine poziția Debitori K 17,034·60; aceasta din urmă era consult să se specifice, ca să fie evident cât este capitalul nevărsat și cât ceilalți debitori, căci altcum nu se poate ști cât este capitalul de fapt vărsat, Totalul activelor este K 175,105·62. La pasive aflăm. Capital social K 60,000—. Depozite spre fructificare K 43,384·68. Fond de rezervă K 400—. Fond de pensiuine K 50—. Reescompt K 64,337— și *Transitoare* K 2931·84. (Terminul usitat este *Interese transitoare*) Venitul brut a fost de K 13,798·02.

Direcțiunea acestui institut se compune din dnii Victor Illyes, president; Dr. Ioan Fărcaș, Pahomiu Pop, Zoravavel Perhaită, Teodor Cotuțiu și Ioan Boca și comitetul de supraveghiere din dnii: Teodor Bohățel, Ioan Bota, Dumitru Păltineanu și Alex. Sighiarteu. Director executiv este dl Simion Rus, iar contabil dl Ilariu Cacovean.

Adunarea generală a fost convocată pe 27 Ianuarie 1903; despre hotărârile aduse ne lipsesc până acum sciri. Relativ la distribuirea profitului net de K 4002·10 direcțiunea a prezentat adunării generale următoarea propunere: să se deie 6% la acționari după ratele solvite din capital K 1600—. 15% fondului de rezervă K 360—. 20% direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor ca tantiemă K 480—; 5% fondului de pensiuine K 120—; din restul de K 1442·10— să se deie 1% acționarilor ca supradividendă K 420—; să se deie fondului de rezervă ca supradotațiune K 640—; fondului de pensiuine ca supradotațiune K 130—; restul de K 252·10, la dispozițiunea direcțiunii.

„Bihoreana” institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în Oradea-mare. Institutul acesta a continuat a se desvolta și în al IV-lea an de gestiune încheiat cu 31 Decembrie 1902. Bilanțul pro 1902, ce'l publicăm între insertiunile numărului de față, arată crescere în toți ramii de afaceri, anume a crescut: Ecomptul cu considerabila sumă de K 276,946— la K 1,259,359—. Cambiile cu acop. hip. cu K 19,016— la K 296,727—. Imprumut ipot. cu K 21,365— (starea K 206,422) și Creditele de Cont-curent dela K 21,302— la K 40,831—. Asemenea au crescut Efectele proprii cu K 10,214— (starea K 11,634—). Totalul activelor este mai mare decât în 1902 cu însemnata sumă de K 341,535— și se cifrează cu K 1,870,152—. Reserbele s'au oprit cu K 12,595 la K 27,044—. Depozitele spre fructificare dela K 631,164— la K 893,475— va să deie cu K 262,311—. Ca poziție nouă remarcăm fondul de pens. cu K 1793— Reescomptul de K 270,778— a crescut față de 1901 cu K 54,409—. Profitul net se cifrează cu K 53,555.— (în 1901 K 46,856—), iar venitul brut cu K 142,882— (în 1901 cu K 119,799—).

„Cordiana” institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Fofeldea (Fóföld). Bilanțul acestui institut pe al V-lea an de gestiune presintă față de

1901 următoarele schimbări: creștere la Escompt de K 42,097.— (starea K 291,095.—); la împrum. ipot. de K 1200.— (starea K 18,134.—). Edificiul institutului este prezentat cu K 8000.— față de K 9000.— în 1901. Activele se cifrează cu K 321,065.— și sunt mai mari decât în anul precedent cu K 43,537.—. La pasive remarcăm o creștere de circa K 15,000.— la Depozite spre fructificare (starea K 77,209.—). Reservele încă au crescut cu K 2197.— la K 5773.—, iar Reescomptul cu K 27,177.— la K 143,124.—; va să zică aproape jumătate din cambiile escomptate sunt la reescompt, semn că se face us de credit în măsură prea mare. Interesele trans. anticipate se prezintă cu K 7222.— (+ circa K 2000.—), la un venit brut de K 19,487.— (+ față de 1901 de circa K 2000.—). Profitul net este aproape neschimbat cu K 7536.— față de K 7539.— în 1901.

Adunarea generală este convocată pe 22 Faur a. c. când va fi a se alege și un membru în comitetul de supraveghiere.

Propunerea direcțiunii relativ la distribuirea profitului net de K 7536.28: dividendă și supradividendă K 5400.—; fondului de rezervă K 1321.75; tantieme diverse K 678.94, pentru scopuri de binefacere K 135.59.

„*Doina*“ institut de credit, soc. pe acțiuni în Câmpeni. În comparațiune cu anul 1901 bilanțul acestui institut pro 1902, publicat între anunțurile numărului de față, arată creștere în toți ramii de afaceri. Escomptul s'a sporit cu circa K 25,000.— la K 296,856.—. Cambiile cu acop. hipotecară cu circa K 14,000.— la K 125,917.— și Impr. hipotecare cu circa K 8000.— la K 22,626.—. Activele totale de K 455,747.— sunt mai mari decât în anul precedent cu K 47,789.—. Depozitele spre fructificare s'au sporit cu K 44,159.— atingând cifra de K 299,083.—. Reescomptul din contra s'a redus cu K 5000.— la K 45,000.—. Fondul de rezervă încă a crescut cu K 4518.— la K 25,440.—, iar fondul de pensie cu circa K 1000.— (starea K 3180.—). Venitul brut se cifrează cu K 44,150.— (în 1901 K 38,213.—), iar profitul net cu K 12,985.— față de K 11,199.— în 1901.

„*Mielul*“ casă de împrumut și păstrare în Poiana. Bilanțul acestui institut pe anul de gestiune 1902 arată în comparațiune cu bilanțul anul 1901 următoarele schimbări mai esențiale: la Escompt o creștere de circa K 13,000.— (starea K 82,306), la Cont-curent o creștere dela K 17,500.— la K 71,205.—. Împrumuturile pe obligațiuni cu caventi sunt puțin schimbate, cifrându-se cu K 109,005.— față de K 105,185.— în 1901, iar Impr. ipot. s'au sporit cu circa K 12,000.— la K 117,114.—. Totalul activelor se prezintă cu K 395,973.— față de K 370,712.— în 1901. Ce privește pasivele observăm la Depozite spre fructificare o creștere de K 86,712.— (starea K. 316,331.—). Fondul de rezervă se prezintă cu K 13,506.— (în 1901 K 11,293), în fine profitul net de K 8118.61 este mai mare decât în 1901 cu K 268.—. Venitul brut a fost de K 29,384.— (în 1901 K 25,860.—).

„*Racoțana*“ institut de credit și de economii soc. pe acțiuni în Seica mare. Comparat cu bilanțul anului de gestiune 1901 bilanțul acestui institut pro 1902 prezintă la Escompt o creștere de K 11,775.— (starea K 60,950.—), la Împrumuturi pe obligațiuni o creștere de K 12,681.— și ca poziție nouă Depuneri proprii

cu K 21,115.—. Activele totale se cifrează cu K 180,751.— și sunt mai mari decât în 1901 cu K 45,158.—. Din capitalul social de K 100,000.— a încurs K 96,390.— Fondul de rezervă de K 11,537.— este mai mare decât în 1901 cu K 2915.—. Depozitele spre fructificare s'au sporit cu K 38,034 la K 63,950.—. Profitul net de K 5586.— arată față de 1901 o neînsemnată reducere de K 11.—. Venitul brut a fost de K 13,775.— față de K 11,245.— în 1901.

„*Răureana*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Cap.-Monostor și-a încheiat bilanțul pro 1902 (al IV-lea an de gestiune) cu un profit net de K 15,081 față de K 15,040 în 1901. Bilanțul arată în comparațiune cu 1901 următoarele schimbări mai esențiale: la Escompt o creștere de K 2591 (starea K 30,540.—) și la Împrum. ipot. o creștere de circa K 11,000.— (starea K 28,477.—). Principalul ram de afaceri îl formează la institutul acesta Împrumuturile pe obligațiuni, cari s'au sporit față de 1901 cu K 31,031.— și se cifrează cu considerabila sumă de K 207,933.—. După părerea noastră nu este consult ca un institut de bani, ca cel de care ne ocupăm, să se angajeze în măsură prea mare în împrumuturi mai puțin mobile, cum sunt Impr. pe obligațiuni, deși de altă parte nu se poate nega, că acest fel de împrumuturi sunt cele mai acomodate trebuințelor poporului nostru agricol. Activele de K 271,447.— sunt mai mari decât în 1902 cu K 45,204.—. Ce privește pasivele observăm că depozitele numite cu termenul neusitat „Deposit fructificator“ au crescut față de 1901 cu circa K 14,000.— la K 74,605.—. Reescomptul a crescut cu K 26,351.— și se prezintă cu K 71,192.— deși Escomptul se cifrează numai cu K 30,540.—; probabil s'au discontat cambii proprii de ale acestui institut, provădute cu subscrierile membrilor din direcțiune. Reservele sunt mai mari decât în 1901 cu K 4216.— (starea K 7296.—). Venitul brut a fost de K 32,242.— (în 1901 K 27,673.—).

Relativ la distribuirea profitului net, direcțiunea prezintă adunării generale convocate pe 24 Faur a. c. următoarea propunere:

5% Dividendă K 5000.—. 20% Fondului de rezervă K 2016.34. 10% Tantiemă direcțiunii K 1008.17. 5% Tantiemă comitetului revisor K 504.08. 2% Tantiemă directorului executiv K 201.63. 4% Fondului de pensie K 403.27. 3% Tantiemă oficialilor K 302.46. 6% La dispozițiunea adun. generale K 604.90. 3% Supradividendă K 3000.—. Remunerațiua servitorului K 40.54. Supradotare fondului de rezervă K 2000.31.

„*Sătmăreana*“ institut de credit și de economii soc. pe acțiuni în Seini. Institutul acesta începe a se reculege de perderile suferite în anii trecuți. Bilanțul pro 1902, ce-l publicăm între anunțurile numărului de față, se încheie cu un profit net de K 9786.31. Singuraticii rami de afaceri arată față de 1901 următoarele schimbări: la Escompt o reducere de circa K 6000.— (starea K 232,916.—) la Cambii cu acop. ipot. din contra o creștere de K 96,329 cu care poziția aceasta s'a urcat la K 386,015. Creditele ipot. sunt aproape neschimbate cu K 57,305. Cont-curentul s'a redus cu circa K 2500 la K 7039.—. Totalul activelor de K 745,515.— este mai mare decât în 1901 cu K 82,495.—. Ce privește pasivele vedem, că Reservele s'au sporit dela K 15,229 la K 17,231.—, asemenea au crescut Depozitele spre fructificare cu circa K 20,000.— la K 228,545.—, iar Reescomptul cu circa K 45,000.— la K 270,901.—. Venitul brut,

arată față de 1901 o reducere de K 2690— și se cifrează cu K 58.614—. Din dubioase s'au amortizat, conform contului Profit și pierdere suma de K 10,794.78.

Privitor la distribuirea profitului net de K 9786.31 direcțiunea prezintă adunării generale următoarea propunere: să se dea acționarilor 4% dividendă = K 8000— iar restul de K 1786.31 să se dea fondului de rezervă.

Primită propunerea, cuponul Nr. 9 se va răscumpea cu începere dela 12 Martie a. c. cu K 8—.

„Sentinela“ institut de credit și economii soc. pe acțiuni în Réva-Ujfalú. Bilanțul acestui institut pro 1902 publicat între insertiunile numărului nostru ultim arată în comparațiune cu bilanțul anului 1901 creștere în toți ramii de afaceri, anume: la Escompt o creștere de K 61.465— (starea K 467,610—), la Imprum. ipot. de K 16,930— (starea K 54,263—) la Imprumuturi pe mărfuri de K 13,800— (starea K 51,340). Efectele sunt neschimbate. Totalul activelor a crescut dela K 505,809— la K 596,437—. La pasive se remarcă o creștere de circa K 10,600— la Reserve. Depozitele spre fructificare încă s'au sporit dela K 251,562— la K 277,045— iar Reescomptul cu circa K 49,000— la K 159,859—. Venitul brut este mai mare decât în 1901 cu K 9048 (starea K 59,606—) iar profitul net se cifrează cu K 26,030— față de K 22,469— în 1901.

„Steaua“ institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Român-Petrc. Bilanțul acestui institut pro 1902 arată față de 1901 la Escompt o creștere de K 13,071— (starea K 147,148—) și ca poziție nouă Imprum. ipot. cu K 13,124—. Totalul activelor se cifrează cu K 165,556—, arătând față de 1901 o creștere de K 26,696—. La pasive vedem următoarele schimbări, și anume creștere: la Reserve de K 3740— (starea K 14,305—); la Depozite spre fructificare de K 5578— (starea K 51,654—) și la Reescompt de K 14,698 (starea K 55,676—). Profitul net de K 9336— este mai mare decât în 1901 cu K 2287—, iar venitul brut cu K 3306— (starea K 19,030—).

Adunări generale au convocat resp. ținut următoarele bănci românesci:

- 25 Ianuarie a. c. „Asociațiunea de economii și ajutor în Ghirco“.
- 27 Ianuarie a. c. „Banca populară“ în Dej.
- 29 Ianuarie a. c. „Săcana“ în Sacul
- 1 Februarie a. c. „Venețiana“ în Veneția, la oarele 2 p. m.
- 7 Februarie a. c. „Patria“ în Blaj, la oarele 3 p. m.
- 12 Februarie a. c. „Sentinela“ în Satul-nou, la oarele 3 p. m.
- 14 Februarie a. c. „Grănițerul“ în H.-Dobra, la oarele 10 a. m.
- „Consum“ în Blaj, la oarele 3 p. m.
- 15 Febr. a. c. „Casa de păstrare“ în Sasca-m., la oarele 2 p. m.
- „Zarandeană“ în Băița, la oarele 2 p. m.
- „Bănățana“ în Bucovet, la oarele 2 p. m.
- „Sebeșana“ în Caransebeș, la oarele 3 p. m.
- 18 Februarie a. c. „Lugoșana“ în Lugoș, la oarele 10 $\frac{1}{2}$ a. m.
- 21 Februarie a. c. „Rucoțana“ în Șeica-mare, la oarele 10 a. m.
- 22 Februarie a. c. „Cordiana“ în Fofeldea, la oarele 1 p. m.
- „Steaua“ în Tor. Petrovoselo, la oarele 3 p. m.
- 24 Februarie a. c. „Răureana“ în Cap. Monostor, la oarele 10 a. m.
- 26 Februarie a. c. „Bihoreana“ în Oradea-mare, la oarele 10 a. m.
- „Doina“ în Câmpeni, la oarele 10 a. m.
- „Detunata“ în Bucium, la oarele 10 a. m.
- 28 Februarie a. c. „Luceafărul“ în Verșet, la oarele 10 a. m.
- 1 Martie a. c. „Cugiereana“ în Cugir, la oarele 10 a. m.
- „Corvineana“ în Hunedoara, la oarele 2 p. m.
- 8 Martie a. c. „Mielul“ în Poiana, la oarele 2 p. m.
- 11 Martie a. c. „Sătmăreana“ în Seini, la oarele 11 a. m.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 4 Februarie 1903.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v cor.	p. 100 k
5	Renta unit. Bancnote, Mai, Nov., 16% dare	101—	101—
5	„ „ arg. Ian. Iulie. 16% „	100.95	101—
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% „	190—	190—
5	„ „ 1860 à fl. 500— „ 20% „	156.50	158.50
5	„ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	187.50	189.50
—	„ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	252—	253—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	121.40	121.50
—	„ „ Cor.	101.80	102—
3 $\frac{1}{2}$	„ „ de invest.	94.95	—
	Datoria publică ungară.		
4	Kenta ung. aur. scut. de dare	121.45	121.50
4	„ „ Cor.	99.80	—
4 $\frac{1}{2}$	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur, „ „ „	—	—
4 $\frac{1}{2}$	„ „ „ „ 1889, arg. „ „ „	—	—
4 $\frac{1}{2}$	„ „ „ „ 1876, aur. „ „ „	—	—
4	„ „ ung. cu premii à 100 fl.	203.75	204.50
4	„ „ p. regul. Tisei sc. de dare	163—	164.50
4 $\frac{1}{2}$	Oblig. de regalii croat-slav.	102.40	102.25
3	Impr. p. regul. Porții de fier	90—	90—
4	Oblig. rurale croato-slavone	—	100.50
4	„ „ ungare	100.65	100.75
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	109.25	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	99.75	99.50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	106.80	—
2	„ „ sêrbesci à 100 fr.	90.50	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	124—	—
—	Impr. bulgar 1889	111—	111—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	100.40	—
3	„ „ „ „ cu premii, 1880	270.75	—
4	Banca austro-ungară	101.90	101.90
4	„ „ „ „	—	101.90
4 $\frac{1}{2}$	Banca comerc. ung. Pesta	102.40	102—
4 $\frac{1}{2}$	Obl. com. ung., Pesta, amort.	108.50	108.50
4	„ „ „ „ 50 $\frac{1}{2}$ ani	101.40	102—
4	„ „ Casei de păstr., cap., Pesta	99—	99.50
4	Inst. de credit fonciar ungar	100.25	100.50
3 $\frac{1}{2}$	„ „ „ „ „	100.35	100.50
4 $\frac{1}{2}$	Banca ipotecară ungară	102.40	102—
4	„ „ „ „ „	102.40	102—
4	„ „ „ „ cu premii	259.75	—
4 $\frac{1}{2}$	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani	—	—
5	Albina, Sibiu	—	102—
4 $\frac{1}{2}$	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	102—
4 $\frac{1}{2}$	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	101.80
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	20.40	21.50
	Credit, à fl. 100—	439—	443—
	Clary, à fl. 40— v. c.	186—	—
	Soc. p. Navig. Dunăreană, à 100 fl. v. c.	—	—
	Buda, à fl. 40—	189—	185—
	Pálffy, à fl. 40—	184—	183—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	56.60	58—
	„ „ ungară, à fl. 5—	29.25	30—
	Rudolf, à fl. 10—	76—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	240—	—
	Salzburg, à fl. 20—	80—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	441—	—
	Triest, à fl. 50—	225—	—
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	10.75
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11.39	11.39
	„ c. reg.	11.36	11.31
	Napoleond'or (20 freici sau 8 fl. v. a.)	19.10	19.10
	20 Marce germ. aur	23.50	23.50
	5 ruble rusesci	—	2.54
	Bilete germ. 100 M.	117.32	117.40
	„ franc. 100 Fr.	95.70	95.72
	Ruble, bilete, 100	253.50	—
	Lei românesci, 100	—	95.10

Pretul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 4 Februarie 1903.

Grâu de Bănat	per 50 kg. vinde . . .	7-55— 7-85
" " Tisa	" " " " . . .	7-75— 8-10
" " Pesta	" " " " . . .	7-65— 8-05
" " Alba-reg.	" " " " . . .	7-65— 8—
" " Bacica	" " " " . . .	7-50— 8—
Secară	" " " " . . .	6-35— 6-65
Orz	" " " " . . .	5-60— 6—
Ovės	" " " " . . .	6-15— 6-45
Porumb	" " " " . . .	5-45— 5-65
Rapiță	" " " " . . .	10—10-50
Untură de porc B.-Pesta	" " " " . . .	72-50
Slănină (clisă)	" " " " . . .	61-50—63-50

Bursa de București.

Cursul din 4 Februarie 1903.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	100 ⁸ / ₈
" " internă 5%	" "	—
" " 274 mil. 4%	" "	88 ¹ / ₂
" " 1898 4%	" "	88 ¹ / ₄
Fonciare rurale 5%	" "	99 ¹ / ₃
" " " 4%	" "	89 ¹ / ₂
Seris. fonc. urb. București 5%	" "	89 ⁵ / ₆
" " " Iași	" "	82 ¹ / ₂

ANUNT.

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții, acordă împrumuturi hipotecare dela suma de K 5000 în sus cu 7% interese, fără a reflecta la provisiune, la spese de manipulare și de scris.

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.

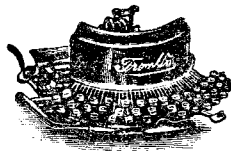
[2—12]

*Direcțiunea.***Irina Dietrich**

(Sibiu, str. Pintenului 7).

absolventă a școlii comerciale din Laibach, dă instrucțiune în stenografia germană și în scrierea cu mașina de scris.

Tot aici se pot lua informațiuni asupra

Mașinelor * **** * de scris,**

sistem american, de prima calitate.

Aceste mașini se pot întrebuința la scrierea în limba română, maghiară, germană și franceză, dau până la 12 copii simultane, au tipuri legibile și multe alte avantagii.

→ Preț K 360.— ←

„DOINA“,

instituit de credit, societate pe acții în Câmpeni.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai „DOINEI“, instituit de credit, societate pe acții în Câmpeni, se invită prin aceasta în virtutea §-lui 13 al statutelor societății la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Câmpeni, Joi, în 26 Februarie st. n. 1903, la 10 oare a. m., în localul institutului.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea.
2. Presentarea bilanțului anual, a raportului direcțiunii și a comitetului de supraveghiere; decideră asupra lor.
3. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru direcțiune și a biletului de prezență a comisariatului de pe a. 1903.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe anul 1903.

Domnii acționari, cari în sensul statutelor voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovedile de plenipotență cel puțin cu două zile înainte de adunarea generală pe lângă revers la cassa societății noastre, eventual la „Auraria“, cassă de economii, societate pe acții în Abrud.

Câmpeni, 24 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.**„DETUNATA“,**

instituit de credit și economii, soc. pe acții în Bucium.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Detunata“, societate pe acții, se invită la

a VIII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține Joi în 26 Februarie st. n. a. c. la 10 oare a. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea (§§. 22 din statute).
2. Alegerea comisiumii de trei pentru constatarea acțiilor și a plenipotențelor întrate pe baza §-lui 19 din statute.
3. Rapoartele direcțiunii și ale comitetului de supraveghiere de pe 1902 și darea absolutului.
4. Decisiune asupra distribuirii profitului curat.
5. Alegerea direcțiunii pe un nou period de 5 ani.
6. Esmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal, și
7. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a participa în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați, a-și depune acțiunile și plenipotențele cel mult până în 25 Februarie st. n. a. c. la 10 oare a. m. la cassa institutului nostru, ori la „Auraria“ în Abrud.

La cas că adunarea aceasta generală ar fi incapabilă de concluse valide, lipsind voturile recerute, convocăm acum a 2-a adunare generală pe 21 Martie st. n. a. c., conform §-lui 23 alineatul 2 din statute.

Bucium, la 4 Februarie 1903.

Nr. 12. (1—1)

Direcțiunea.

„SĂTMĂREANA“
instituit de credit, societate pe acții în Seini.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Sătmăreana“ societate pe acții în Seini, prin aceasta sunt invitați la

a XI-a adunare generală ordinară,
 care se va ține în Seini la 11 Martie a. c. st. n. la 11 oare dimineața în localul institutului.

Obiectele:

1. *Constituirea biroului.*
2. *Raportul anual al direcțiunii.*
3. *Raportul comitetului de revisiune.*
4. *Stabilirea bilanțului pe a. 1902 și votarea absolutoriului.*
5. *Impărțirea profitului curat.*
6. *Fixarea prețului marcelor de prezență.*
7. *Stabilirea regulamentului pentru fondul de pens. al funcț.*
8. *Modificarea §§-lor 17, 21, 23, 31, 33, 41, 42, 44, 47, 48, 51, 57, 64, 65, 69, 70, 72, 74, 76, 78, 78^a și 85 din statute, precum și ștergerea paragrafului 77, și în legătură cu aceasta convocarea unei adunări generale pentru alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, conform dispozițiunii statutelor modificate.*
9. *Intregirea numărului membrilor în direcțiune.*
10. *Eventuale propuneri în înțelesul §. 39 din statute.*

Direcțiunea.

Onorată adunare generală!

Avem onoare a Vă prezenta pentru apretiare și încuviințare bilanțul anului XI de gestiune încheiat cu 31 Decembrie 1902.

Din asemnarea cifrelor acestui bilanț cu socoțile anului 1901 Vă veți convinge, D-lor acționari, că afacerile institutului înaintează progresând. Avera activă în anul expirat a crescut, față de anul 1901, cu suma de 82,495.22 coroane în credite bine plasate iar venitul brut cu toată reducerea sa în sumă de 2689.25 coroane și creșterea dubioaselor cu 3837.90 coroane față de anul trecut prezintă un profit net cu 1014.93 coroane mai mare, ca al anului premergător.

Dubioasele subtrase din activele institutului și arătate în contul „Profit și pierderi“ cu suma de 10,794.78 coroane au provenit din greșelile trecutului și s'au constatat în urma finalizării proceselor vechi. Incât numărul acestor procese încă în curgere s'a redus la puține bucăți sperăm a fi terminat șirul ștergerilor de dubioase sau în cazul cel mai rău a le nota în bilanțul anului următor cu o sumă de tot mică.

Anul, în aceste ținuturi, peste măsură rău succes în privința economiei rurale a influențat ruinător industria și amândouă acestea a redus comerțul la desfacerea numai a articlilor strict necesari; de altă parte capitaliile eftine ne aflând, în proporția ofertelor, elocare în întreprinderi industriale și comerciale precum nici în cumpărări de imobilități și investițiunii economice au creat o stare abnormală economică națională; căci: până ce ofertele de capitalii eftine și-a făcut concurența reciprocă și astfel a contribuit la reducere și mai mare a etalonului de in-

terese, banii plasați ca depuneri spre fructificare a mai multor capitaliști mici — după reducerea intereselor de depuneri de către instituturile de bani — s'au oferit indivișilor fără căpătēiu cu interese usurare.

Intre acestea împrejurări institutul nostru s'a îngrigit de dislocarea capitaliilor sale cu preferință în credite cu acoperire ipotecară și îndeosebi în cambii de bancă cu asigurare ipotecară precum arată contul referitor din bilanț, care în anul expirat a crescut aproape cu 100,000 coroane.

După acestea ne luăm voie a Vă face următoarele propuneri:

1. Să dați cetire și raportului prezentat din partea comitetului de revisiune după care

Să binevoiți a aproba bilanțul anului 1902 și a da absolutor atât direcțiunii cât și comitetului de revisiune pentru afacerile anului trecut;

2. Să dispuneți, ca din profitul net de K 9,786.31 a anului trecut să se împartă acționarilor o dividendă de 4% în sumă de K 8000, iar restul de K 1,786.31 să se restituie fondului de rezervă ca replătire parțială la anticiparea primită din acel fond.

Cuponul Nr. 9 să se rescumpere începând din ziua următoare acestei adunări generale cu câte K 8 de bucată.

3. Să stabiliți prețul marcelor de prezență conform §-lui 57 din statute.

4. După cetirea și desbaterea proiectului prezentat de direcțiune să încuviințați regulamentul fondului de pensii a funcționarilor institutului.

5. Să încuviințați ștergerea §-lui 77 și modificarea §-lor 17, 21, 23, 31, 33, 41, 42, 44, 47, 48, 51, 57, 64, 65, 69, 70, 72, 74, 76, 78, 78^a, și 85 din statute, conform proiectului prezentat de direcțiune.

În legătură cu aceasta să dispuneți, ca după înregistrarea prin tribunal a statutelor modificate, să se convoace o adunare generală cu menirea ca să aleagă atât direcțiunea cât și comitetul de revisiune în înțelesul statutelor modificate.

6. Să alegeți 2 membri în direcțiune pe 6 ani în locul celor eșiți după ordinea vechimei.

Seini, în 27 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

Onorată adunare generală!

Subscrisul comitet de revisiune, censurând din poziție bilanțul și contul profitului și al pierderilor de pe anul 1902 ale institutului de credit și economii „Sătmăreana“, le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului, purtate în exemplară ordine.

În decursul anului am revădit atât cărțile cât și diferitele valori ale institutului și le-am aflat reale și în consonanță cu registrele institutului. Propunem aprobarea bilanțului și a da direcțiunii și comitetului absolutoriul pe anul de gestiune 1902.

În privința împărțirii profitului curat de coroane 9,786.31 ne alăturăm la propunerea direcțiunii.

Seini, în 27 Ianuarie 1903.

Romul Marchiș m. p., pres.
 Dominic Rațiu m. p.

Vasilin Aderco m. p.
 Ioan Szabó m. p.

„SĂTMĂREANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Seini.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.		(Coroane)	PASIVA.
Cassa în număr		7,702-86		Capital	200,000—
Escompt de bancă	232,916-23			Fond de rezervă	14,550-44
„ „ „ cu asigurare ipot.	386,015—	618,931-23		Fond special de rezervă	2,681-46
Credit hipotecar		57,305-58		Fond de pensuni	2,559-22
Credit personal		7,039—		Depuneri spre fructificare	228,545-28
Cont curent		4,369-44		Reescompturi: Albina	189,006-40
Efecte		4,700—		„ Erzsébetvárosi	39,575—
Realități: casa institutului	15,591-86			„ Lipotvárosi	22,326—
de vânzare	20,257-46	35,849-32		„ Latzko Popper	19,994—
Diverși debitori		5,367-20		Depozite de cassa	2,145-81
Cancelaria advocațională		2,395-99		Dividendă neridicată	800—
Spese de protest		236—		Diverși creditori	695-84
Mobiliar	1,798-97			Interese transitoare	12,849-86
după 10% amortisare	179-97	1,619—		Profit și Pierdere	9,786-31
		745,515-62			745,515-62

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.		(Coroane)	CREDIT.
Interese la depuneri	11,504-33			Interese escomptate	46,268-93
reescompt	11,786-68	23,291-01		la credit hipotecar	5,467-01
Contribuție		3,877-08		la credit personal	800-85
Spese de cancelarie	2,571-65			Chirie și arândi	2,679-45
Marce de prezență	290—			Diverse interese și provisiuni	2,229-23
Salarele funcționarilor	7,824-19	10,685-84		Spese curente	1,169-52
Stergere din pretensiuni dubii	10,794-78				
mobiliar	179-97	10,974-75			
Profit curat		9,786-31			
		58,614-99			58,614-99

Seini, 31 Decembrie 1902.

George Achim m. p., dir. exec. George Pop de Basesci m. p., președ. Ioan Radeș m. p., prim-contabil.
 Al. Stan m. p. Vasiliu Achim m. p. Aurel Pelle m. p. Demetriu Cionca m. p. Dr. I. Tatar m. p. Dionisiu Bran m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine.

Seini, 27 Ianuarie 1903.

Comitetul de supraveghiere:

Nr. 9. (1—1)

Romul Marchiș m. p., președ. Vasiliu Anderco m. p. Dominic Rațiu m. p. Ioan Sabou m. p.

„RACOȚANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Șeica-mare.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.		(Coroane)	PASIVA.
Cassa în număr		3,503-19		Capital de acții	40,000—
Cambii escomptate		60,950-41		vărsământ din emis. III	56,390-60
Împrumuturi pe obligațiuni		88,182-29		Fondul de rezervă	11,037-32
Edificiul institutului		6,800—		Fondul de binefaceri	446—
Depuneri proprii		21,115-11		Depuneri spre fructificare	63,950-88
Mobiliar	290—			Dividendă neridicată	190—
amortisare	90—	200—		Interese transitoare pe 1902	3,149-67
		180,751—		Profit curat	5,586-53
					180,751—

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.		(Coroane)	CREDIT.
Interese dela depuneri	2,138-36			Interese dela cambii escomptate	4,814-28
dela capitalul de acții	2,306-26	4,444-62		dela împrumuturi pe obligațiuni	6,550-03
Spese: Salarii	1,580—			Chirie	400—
Marce de prezență	240—			Provisiuni	2,011-11
Porto	36-11				
Diverse	388-99	2,245-10			
Contribuțiune directă și aruncuri	1,086-14				
10% dela interese de depuneri	213-83	1,299-97			
Amortisare din mobiliar	90—				
edificiul institutului	109-20	199-20			
Profit curat		5,586-53			
		13,775-42			13,775-42

Șeica-mare, la 31 Decembrie 1902.

Racoța m. p. dir. exec., Popescu m. p. v.-preș. Varga m. p. membru în direct. Elie Ciuruga m. p. contabil.

Confrontându-se aceste conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în deplină regulă.

Șeica-mare, la 29 Ianuarie 1903.

Nr. 10. (1—1)

Ittu m. p.

Lissai m. p.

Pcălea m. p.

„DOINA“, institut de credit, societate pe acții în Câmpeni.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.		(Coroane)	PASIVA.	
Casa			3,348-93		Capital	60,000-—
Cambii	296,856-—				Depuneri spre fructificare	299,083-02
Cambii cu asigurare hipotecară	125,917-—	422,773-—			Reescompt	45,000-—
Imprumut cu obligații		1,800-—			Interese transitoare	10,059-47
Imprumut cu ipotecă		22,626-—			Fond de rezervă	25,440-—
Efecte	600-—				Fond de pensuni	3,180-—
40% amortisare	400-—	200-—			Profit curat	12,985-44
Realități		5000-—				
			455,747-93			455,747-93

EȘITE.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.		(Coroane)	INTRATE.	
Spese		1,022-58			Interese de Escompt	30,570-46
Interese de reescompt		2,852-61			Interese de Obligațiuni	193-69
Dare		2,123-63			Interese hipotecari	1,161-05
Salare		4,510-—			Spese de manipulare	8,298-97
Chirie		240-—			Competințe de scris	1,668-67
Interese la depuneri		16,098-05			Interese de întârziere	2,257-88
Dare după interese la depuneri		1,608-41				
Marce de prezentă		690-—				
Interese la fondul de rezervă		1440-—				
Interese la fondul de pensuni		180-—				
Efecte amortisate		400-—				
Profit curat		12,985-44				
			44,150-72			44,150-72

Câmpeni, în 31 Decembrie 1902.

Dr. Basiliu Preda m. p., director executiv.

Teodor Orlea m. p., contabil.

Romul Furdui m. p. Dr. Zosim Chirtop m. p. Iuliu Poruțiu m. p. Constantin Cothișel m. p. Vasile Chirtop m. p.

Revădut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Nr. 8. (1—1)

Câmpeni, în 27 Ianuarie 1903.

Demetriu Goia m. p., președinte. Nicolau Cothișel m. p. Iosif Gomboș m. p. Ioan Todea m. p. Silviu Lazar m. p.

„STEAUA“, institut de credit și de economii, societate pe acții în Român-Petre.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.		(Coroane)	PASIVA.	
Casa		2,487-44			Capital de acții	32,000-—
Cambii în portofoliu		147,148-—			Fond de rezervă	13,805-60
Hipotecă		13,124-—			Fond social de rezervă	500-—
Efecte proprii		1,900-—			Fond de pensune	200-—
Mobilier	245-92				Depuneri spre fructificare	51,654-56
20% amortisare	49-18	196-74			Reescompt	55,676-—
Interese de reescompt anticip.		710-20			Dividendă	34-—
			165,566-38		Interese transitoare	2,359-50
					Profit transpus	147-80
					Profit curat	9,188-92
						9,336-72
						165,566-38

SPESE.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.		(Coroane)	VENITE.	
Interese de reescompt		2,908-87			Interese de escompt	17,750-30
Interese de depuneri spre fructificare		2,693-88			Interese hipotecare	1,016-80
Salare		2,064-—			Venite după efecte proprii	116-—
Spese (registre și tipărituri, etc.)		811-73			Profit transpus	147-80
Dare		745-67				
Dare după interese de depuneri		188-43				
Competințe de timbru		23-06				
Spese de timbru după salare		9-36				
Chirie		200-—				
Mobilier 20% amortisare		49-18				
Profit transpus		147-80				
Profit curat		9,188-92				
			19,030-90			19,030-90

Român-Petre, la 31 Decembrie 1902.

Director executiv:

Ioanichie Neagoe m. p.

Contabil:

Pompiliu Burz m. p.

Nr. 7. (1—1)

„MIELUL“, cassă de împrumut și păstrare în Poiana.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai cassei de împrumut și păstrare „MIELUL“, societate pe acții în Poiana, în virtutea §. 14 din statutele societății se învită la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Poiana, la 8 Martie 1903 st. n. la 2 oare după amiază în sala cea mare a școlii noue.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1902 și Raportul comitetului de supraveghiere.	4. Fixarea marcelor de prezență.
2. Decisiune asupra bilanțului anual.	5. Alegerea alor 3 membri în direcțiune.
3. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.	6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
	7. Eventuale propuneri din partea direcțiunii.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 16 din statute în sensul căruia la adunare pot participa numai acei acționari, cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte ca acționari în registrul acționarilor și cari înainte de deschiderea ședinței au depus pe lângă revers la cassa societății acțiunile scrise pe numele lor, respective pe al acelor, pe care-i reprezintă împreună cu dovețile de plenipotență.

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sunt a se depune la cassa societății cel mult până la 8 Martie 1903 st. n. 1 oară p. m.

Poiana, 2 Februarie 1903.

Direcțiunea.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1902.	(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în numărar		15,193-42		Capital social	50,000—
Credit de cont-curent		71,205—		Depuneri spre fructificare	316,331-77
Cambii de bancă		82,306-20		Interese anticipate pro 1903	3,052-94
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventați		109,005-46		Fond general de rezervă	13,506—
Împrumuturi hipotecare		117,114-10		Dividende neridicate	20—
Mobiliar	610-39			Fond de zidire	3,413-27
după amortisare de 10%	61-04	549-35		Diverse conturi creditoare	1,531-25
Spese de proces anticipate		600-31		Profit curat	8,118-61
		355,973-84			395,973-84

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese pentru depuneri spre fructificare	12,698-16			Interese dela cambii de bancă	7,006-97
pentru fondul general de rezervă	643-14			dela împrumuturi pe obligațiuni	8,442-61
pentru fondul de zidire	162-54			dela împrumuturi hipotecare	9,919-89
la reescompt	706-60	14,210-44		dela credit de cont-curent	1,153-59
Spese generale	981-65			Provisiuni și porto	3,581-89
salarie	2,300—				25,803-06
marce de prezență	393—				
chirie	310—	3,984-65			
Contribuțiune: dare directă	1,356-75				
10% dare după interesele depunerilor	1,269-82				
diverse aruncuri	383-64	3,010-21			
10% amortisare din mobiliar		61-04			
Profit curat		8,118-61			
		29,384-95			29,384-95

Poiana, la 31 Decembrie 1902.

Ilie Dobrota m. p., director exec.

Ioan Prodan m. p., cassar.

Ilie Georgescu m. p., contabil.

Membrii direcțiunii:

Nicolae Dobrota m. p., președ.

Ioan Vlad m. p.

Dumitru Șufană m. p.

Ioan Bozdog m. p.

Nicolae Păța m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere, esaminând bilanțul și contul de profit și pierderi al cassei de împrumut și păstrare „Mielul“, societate pe acții în Poiana, pe anul de gestiune 1902, le-am aflat în deplină conformitate cu documentele și registrele principale și ausiliare ale societății, purtate în bună regulă; Vă propunem deci să dați direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutiul pentru anul de gestiune 1902.

În privința împărțirii profitului curat de K 8118-61, ne alăturăm la propunerea direcțiunii.

Poiana, în 2 Februarie 1903.

Nr. 11. (1—1)

Dominic Rațiu m. p.

George Ghișe m. p.

Dumitru Oprean m. p.

„BIHOREANA“, institut de economii și credit ca societate pe acții în Oradea-mare.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Bihoreana“, societate pe acții în Oradea-mare, conform dispoziției §-lui 19 din statute, se invită la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Oradea-mare la 26 Februarie 1903 st. n. la 10 oare a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Alegerea a trei scrutători pentru actele de alegeri și a trei membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul comitetului de reviziune despre esaminarea computului anual, a bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
4. Stabilirea bilanțului anual și deliberare asupra împărțirii profitului curat.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul 1903.
6. Determinarea scopului spre care, la propunerea direcțiunii, este a se întrebuița suma amintită în §-ul 61 punctul f.
7. Alegerea a 5 membri în comitetul de reviziune pe 3 ani, conform §-lui 57 din statute.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la următoarele dispoziții din statute:

§. 24. Pentru folosirea dreptului de vot se recere, ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiilor sale în cărțile institutului cel puțin cu 6 luni înainte de adunare și cu o zi înainte de aceasta să depună pe lângă reversal la direcțiunea institutului, respective la locurile designate de direcțiune, acțiunile sale, eventual și dovezile de plenipotență.

Actele depuse la locurile designate de direcțiune se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunere, cel mult în ziua premergătoare adunării generale s'a depus la institut.

În legătură cu dispozițiile §-lui 24 din statute, avem onoare a notifica, că în ședința plenară direcțională ținută la 16 Ianuarie 1903 pentru depunerea, respective primirea acțiilor și edarea documentelor despre depunere, s'a designat în acest an, resp. au fost rugate institutele „Albina“, „Victoria“, „Silvania“, „Economul“, „Oraviciana“, „Patria“ și „Timișana“.

Oradea-mare, 16 Ianuarie 1903.

Direcțiunea institutului.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembre 1902.	(Coroane)	PASIVA.	
Casa în număr		26,634-98		Capital social	600,000—
Giro-Conto la Banca austro-ungară		727-68		Fondul de rezervă	24,644-18
Cambii de bancă	1,261,726-42			Fondul de rezervă pentru perderi	2,400—
Descriere	2,367—	1,259,359-42		Depuneri spre fructificare	893,475-05
Cambii cu acoperire ipot.		296,727—		Fondul de pensiuine	1,793-71
Credite ipotecare		206,422—		Deposite de casă	2,642-67
Credite de cont-curent		40,831-02		Cambii reescomptate	270,778—
Credite pe efecte		9,904—		Dividende neridicate	1,622-78
Credite personale		7,729—		Saldul intereselor transitoare	19,240-70
Efecte proprii	11,839-40			Profit net	53,555-87
Descriere	205—	11,634-40			
Imobile		4,025-83			
Mobilier	4,243-93				
10% descriere	424-39	3,819-54			
Diverse conturi debitoare		2,338-09			
		1,870,152-96			1,870,152-96

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perdere.	(Coroane)	CREDIT.	
4% interese la fondul de rezervă		945-18		Interese dela cambii de bancă	96,426-91
Interese de reescompt		10,611-52		" " cu acoperire ipotecară	24,392-92
Interese după depuneri		36,768-79		" " cred. ipotecare	17,332-30
10% dare după interese de depuneri		3,676-88		" " pe efecte	882—
Contribuție		10,156-56		" " personale	640-93
Salare		14,250—		" " de cont curent	1,700-58
Spese curente (tipărituri, porto, luminat, încălzit, telefon etc.)		6,097-41		Provisiune	721-99
Chirie		1,360-16		Interese de întârziere a acționarilor	551-47
Marce de prezență		2,464—		Interese după efecte proprii	128-46
Descrieri		2,996-39		Venitul imobilelor	105-20
Profit net		53,555-87			
		142,882-76			142,882-76

Oradea-mare, 31 Decembre 1902.

Dr. Coriolan Pap m. p., director executiv.

Iosif Diamandi m. p., prim-contabil.

Direcțiunea:

Iosif Vulcan m. p., președ. Nic. Zigre, m. p., v.-președ. Iosif Roman m. p. Moise Nyes m. p.
Iosif Moldovan m. p. Andrei Horvath m. p. Petru Pântya m. p. Dr. Nic. Popovici m. p. Antoniu Palladi m. p.

Subsemnatul comitet am esaminat contul present și l-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Oradea-mare, 16 Ianuarie 1903.

Comitetul de reviziune:

Nr. 6. (1—1)

Toma Păcală m. p., președ. S. Ciceronescu m. p. Sava Raicu m. p. Dr. Florian Duma m. p. Petru Popescu m. p.